

דגני על בית הפועלים:

עד עכשיו השקיעו בחמש מאות לירה. 150 חרומות מהצבור,
150 מהועדה המשקית (שכר דירה מהמוסדות ומדיירים בבית הפועלים),
כ-200 חובות: לבנק יותר מ-100, לשנים 100, להשלים חגג והבימה
יורשו 800-7 לא"י. עד 1 אפריל 1932 ישלמו החובות מהכנסות האולם
ושכר דירה. לחורף צריך להקים חגג - יורשו 200 לא"י, אם יהיו
70 לא"י אפשר יהיה לעשות זאת. אחרי חדשים אחדים ישולם חוב הבנק,
ורוצים לסדר הלוואה חדשה של 4-500 לשלוש שנים ורוצים שהו"פ
יבטיח 100 לא"י שישולמו במשך 3 שנים. יש גם הצעה בעל ראינוע
להלוות 3-400 לא"י לשלוש שנים בלי רבית ולחלק ההכנסות שיהיו
בשנה - רק במוצאי שבתות.

לפנות ערב שבתי לחל-אביב.

א' סיון
17 מאי
יום א'

ישיבה עם ועד אגודת פועלי הדפוס ו.ס.חא. בענין
עבודתו של סמט בדפוס דבר.

קיצים - הנהלח דבר פנחה אלינו שהיות וסמט פוטר
ס"דבר" היא רוצה ללמד אותו עבודה דפוס בדפיסה. האגודה
התנגדה ו.ס.חא. הסכימה, כי הנהלח דבר הבטיח שהוא לא יקח
מהאגודה שום עבודה המיועדת למחוסרי עבודה.

בישיבה עם ועד האגודה באו לידי הסכם שסמט יוכל לעבוד בעבודות שלא יזיקו לפועלי דפוס דבר ולפועלים מחוסרי עבודה.

לפני ימים אחדים הודיעו חברי הועד שסמט עובר בעבודה, שמח"ע יכלים לעבוד בה. ועד האגודה קיבל החלטה להוריד אותו מהעבודה. המועצה אמרה שיש מקום לתת התראה. עד הבוקר לא היו כל בירורים, ביום השני בבוקר שלח ועד האגודה הודעה לסמט שעליו להפסיק העבודה, והבוקר הפסיק סמט העבודה.

קרופניק - כשלרגל קיצוצים פוטר סמט החלם מפני מחלתו של סמט ילמד דפוס, ואח"כ ירשם באגודה ויקבל בחור עבודה. ברל הודיע שישתדל להשיג אמצעים מיוחדים למען השיג עבודה מיוחדת לסמט. האגודה ידעה זאת וביום 2.31.23 נשלח מכתב לאגודה שבו נאמר: "את המלאכה ילמד רק על חוסר שאינו נכנס בגדר עבודות דפוס דבר הרגילות" המכתב הזה נוסח בהסכמת האגודה. ברל השיג כסף להוציא ספר ב.ג., אבל ב.ג. דרש למחר בעבודה, ולהשיג עוד פועלים. ברל דרש במקום העבודה שתלקח סמט בספר זה - תנחן לו עבודה אחרת.

הבוקר פגשתי את שדה ואמרתי לו שיהיה בירור עם ברל - אבל שדה הודיע שהעניין כבר נגמר. קרני - אמרתי לברל שבדרישתך להעסיק את סמט שלילת אפשרות מח"ע לעבוד.

ברל ענה - שעלינו קודם כל לדאוג לבית הזה. עניתי

ביתנו יותר רחב - ובו יש הרבה מח"ע. ועד עובדי דבר החלים
שכל עבודה העלולה להעסיק מח"ע לא הנחנו לסמט. אז שמענו שיש
עבודה שיכלה לחכות, אבל לשם סמט היא תיעשה עכשיו. הסכמנו
רק לאחר סו"מ והודעה שעבודה זו לא חפוג במח"ע.

סמט התחיל לסדר ספרו של ב.ג. ולא היה כל פתחון
פה להתנגד לזה. אבל ב.ג. בא ודרש שהספר יעשה מיד, ואז גויסו
מח"ע. סמט מסדר 100 שורות ליום, ואני ראיתי בזה קיפוח מח"ע
המקבלים רק יום-יומים בשבוע. בזה אני רואה הפרת ההסכם שבינינו
ובין הנהלת דבר.

רמז שואל - אילו היה הספר של ב.ג. נחון לסידור במשך
שנה הייתם מתנגדים לעבודה סמט. קרני ענה - לא, אז לא היינו
מתנגדים. אולם עכשיו ברור שספר ב.ג. הוא עבודה, ככל שאר העבודות.
לסמט יש כרגע אפשרות קיום, כי קיבל פצויים. אין אנו
מתנגדים שסמט ילמד עבודה אבל לא בשכר, כי עבודה זו מגעת למח"ע.
גולדנברג - באגודתנו יש חוסר עבודה מבהיל. גם העובדים
ברפוסים לא עבדו, ולא יכלנו להסכים שאדם מבוגר יכנס עכשיו לעבודה
זו, ביחוד שקיבל פיצויים. אולם קבלנו החתיבות מפורש שסמט לא
יעסוק בעבודות שמח"ע יוכל להשכר בהן. בהכרעה קיצים נכנס סמט
ללמוד. בינתיים החסיר המצב באגודה, היו התפרציות של מח"ע,
היינו מחוסרי אונים.

בא רוזנווייך והודיע שנחוצים לדפוס דבר 6 פועלים

לספר ב.ג. ודבר זה הציל את המצב. אני מציע שתחדש העבודה

והענין יבורר, ובינתיים סמט לא יעבוד.

קיצים - יש שחי שאלות:

(1) איך התנהגו בהפסקת עבודת סמט,

(2) עצם זכוהו של סמט.

צורה התורדה לא היתה בסדר, ביחוד לאחר שקרופניק ביקש מקרני שביום ראשון או שני יהיה בירור. אני מציע שכולם ישובו לעבודה. אחר-כך יהיה בירור. לעצם הענין היה פה דבר לא הגון. אסף, בן-דוב וקרופניק חודיעו לנו שסמט לא יפגע בעבודה מח"ע. (אסף מאשר זאת). ברל - השאלה היא אם פגע בעבודה אחרים או אחרים פגעו בעבודתו).

ברל - אם ע"י סמט קופח מי שהוא ממח"ע - אני אשלם את כל ההפסד לאגודה. אולם אני דורש שיוצא פסק בנוגע לכל הדבר. יש 4 שאלות:

(1) אם סמט קיפח מי-שהוא ממח"ע כל מה שסמט עשה - לא גרע ממח"ע. אמרתי לאסף ולאנשי המועצה שאני אצור עבודה מיוחדת לסמט. לא עבודה דבר, לא דבר אנגלי או גרמני. בידי יש כתבי יד ואני משתדל להדפיס אותם רק בזמן חוסר עבודה. הפעם מצאתי אמצעים בשביל סמט, ונוצרה לו עבודה מיוחדת. אין להנהל דבר שום דאגה לסמט. הוא קיבל פיצויים. זו היתה דאגה אנושית פשוטה. חבריו לא היו פועלי דפוס גם הם. האגודה המכימה שסמט ילמד מקצוע, ודובר בפירוש שרק עבודה נוספת תנתן לסמט. סמט עבד שבועיים ואיש לא כיהח. אולם ב.ג. דרש להחיש העבודה ובזכות סמט סתנה עבודה למח"ע.

(2) נניח שלסמט אין זכות לעבודה, אבל אינו ספיר

שביחה, הוא חבר ההסת'ה. הלך לעבוד ברשות האגודה והאגודה לא פעלה באופן חברי ביחס לסמט.

(3) איך מתנהל מו"ם עם נותן עבודה, דבר הוציא

12 ספרים בעיקר בזמן ח"ע. דבר הפסיד בהם, איני יודע מה

יהיה גורל הספר הזה. סמט חולה. כמה פעמים התעלף בשעת

העבודה. איך הייתה האגודה-ביחס לשושני? האם לא שואלים מקורם

אם נותן העבודה? האם פקודה באה לפי מו"ם או לאחר מו"ם?

מדוע לא שאלו אותי או את קרופניק?

(4) אם נותן העבודה אומר שהוא עסוק היום ומבקש

לדחות הבירור - נותנים לו ודה טליפוניית להפסיק?

(5) מה צריך להיות מו"ם בין אגודה ובין ש"ק הסתדרותי

מרכזי. אם צריכים להיות יחסים עם נותן עבודה רגיל במשק הסתדרותי

אין שאלות של ניצול; יש לו דאגות מרובות - האם אפשר פה להנהיג

צורה זו של מו"ם.

נחקלתי בחזיון הממלא אותי כאב ועלבון הרבה שנים.

אין לאגודותינו כוח לנהל מלחמה חריפה. אולם ביחס למסדות

ההסתדרות מחמירים. יש ניצול כלכלי של המוסד, יש שאלה של

שעות עבודה במכונה. אנחנו דרשנו 40 שעה בשבוע, הפועלים דרשו

שעות אחדות פחות. אמרנו תעבדו 40 שעה, ואם האגודה חגיד

שצריכים לעבוד פחות קצת נשלם ונכנע. אולם הפועלים קבעו

בעצמם את שעות העבודה. אנחנו מפיצים תענון ע"י חלוקה.

ההסת' מפסידה בעתון. קבלנו המחלקים מהאגודה. הם חולים חרוניים

בבוקר אני שומע מכריוזים על דואר היום, העם, הארץ, אבל אין
מכריוזים "דבר". ע"י אי-הכרזה אנו מפסידים לכל הפחות מאה
קונים ביום.

יש להחליט אם סמט קיפת או לא ? אם יש לו רשות
לעבוד או לא ? אם לאגודה יש הרשות להוריד פועל ממסד מרכזי ?

המוכירות החליטה לבטל את הפקודה בדבר הורדת סמט.
הפועלים מח"ע מקבלים את שכרם בעד הזמן שבוטלו. במשך 3 ימים
מוכרת העניין להתברר ולהגמר.

ג' סיון
19 מאי
יום ג'

גרובבסקי - היחה לנו ישיבה עם הוועד החקלאי ביום א'

בערב. הוועד הציע לנו להכנס במו"מ ע"ד שכר-עבודה, חוצרת
ויחסים. הם מוכנים להוציא חוזר לאכרים ע"ד הוספת פועלים
יהודים. יתנו מכתב לאינספורמטור של הלשכה לעבור בפרדסים
וידרו מהפרדסנים העומדים למכור הפרי ע"ד הבטחת אחוז עבודה
עברית. עומדים גם לסדר כבישים וז'לים.

הועד החקלאי בפ"ת נשתנה הרכבו: גלמן, גיסין אפרים
הם בוועד, ולוחמים בחברי הוועד הקודם.

בפרדס פיקא נמסרו למועצה 12 מקומות ושמונה נמסרו

לפועל המזרחי.